

Contingut

Presentació d'una <i>Guia pràctica per a la recollida porta a porta</i>	1
Nous municipis PAP a Catalunya	2
Més enllà del PAP a Argenton	2
Jornada "Qui assumeix realment els costos dels Envasos"?	2
El PAP a... Sant Sadurní d'Anoia	3
PAP o no PAP... aquesta és la qüestió	3
Ja en tenim el PAP ben ple...	3
A PORTA tancada	4
infoPAP respon	4
Agenda	4
A la Xarxa	4

Presentació d'una *Guia pràctica per a la recollida porta a porta*

Afortunadament, en un temps en què els mitjans van plens de lamentables i tristes notícies (corrupteles, pagaments de comissions, desviacions de fons, etc.) no tot és negatiu.

Poc després de l'aparició del butlletí infoPAP i del web www.portaaporta.cat, recentment presentats en públic, l'Associació de Municipis Catalans per a la Recollida Selectiva Porta a Porta, partint de l'experiència dels municipis que han implantat aquest tipus de recollida d'ençà l'any 2000 a Catalunya, ha promogut l'edició de la *Guia pràctica per a la recollida porta a porta en municipis de fins a 5.000 habitants*, com a eina per facilitar aquells municipis que, per a fer front les noves exigències legals, optin ara o més endavant per implantar la recollida selectiva porta a porta.

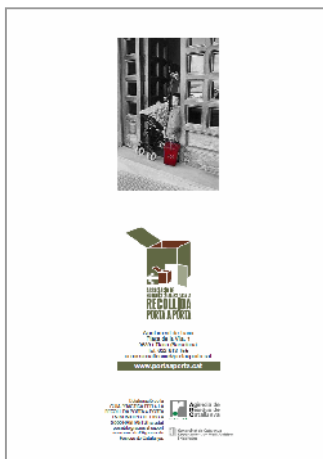
Aquest document forma part d'un projecte singular d'interès general subvencionat per l'Agència de Residus de Catalunya titulat "Viabilitat de la implantació de la recollida porta a porta de FORM en municipis de menys de 5.000 habitants", on també s'analitza l'estructura econòmica d'aquest model i la viabilitat d'implantació per part de municipis amb menys de 5.000 habitants.

La *Guia pràctica per a la recollida porta a porta en municipis de fins a 5.000 habitants*, ha estat redactada per ENT, environment and Management, revisada per la Comissió Tècnica de l'Associació de Municipis Catalans per a la Recollida Selectiva Porta a Porta i ha comptat amb GLASSMM comunicació gràfica SL, pel que fa al disseny i maquetació.

La *Guia pràctica per a la recollida porta a porta en municipis de fins a 5.000 habitants*, que consta de 42 pàgines il·lustrades i de fàcil lectura, ha estat enviada en format digital a tots els municipis de Catalunya i també es pot descarregar del web www.portaaporta.cat.

Està estructurada en 10 capítols que aborden des del marc legal i procediment administratiu, fins el seguiment i inspecció posterior a la implantació, passant per una introducció als serveis de recollida Porta a Porta, els recursos necessaris per la recollida, els aspectes econòmics de la recollida (despeses i ingressos) prestant especial atenció als cànon de residus i els retorns de cànon, les ordenances municipals, els sistemes d'organització i prestació dels serveis, la participació ciutadana i les campanyes de comunicació per a la implantació de sistemes de recollida porta a porta. Sempre amb un enfocament eminentment pràctic.

L'Associació de Municipis Catalans per a la Recollida Selectiva Porta a Porta, fent honor a la comesa per a la qual va ser creada, torna a demostrar que aposta fermament per la millora de la gestió dels residus municipals a Catalunya. Tot un exemple de servei a la comunitat. I és que l'any 2009 que tot just hem deixat enrere va ser realment molt productiu.

Amb la Guia pràctica per a la recollida porta a porta en municipis de fins a 5.000 habitants, l'Associació de Municipis Catalans per a la Recollida Porta a Porta torna a demostrar que aposta fermament per la millora de la gestió dels residus municipals a Catalunya.

A Catalunya ja hi ha 86 municipis que han optat pel PORTA A PORTA!

Argentona implanta la Taxa Justa, un nou model de pagament de la taxa d'escombraries. Aquesta nova taxa de la brossa bonificarà qui més recicli.

L'Associació de Municipis Catalans per a la Recollida selectiva Porta a Porta present a la Jornada "Qui assumeix realment els costos dels envasos?"

Nous municipis PAP a Catalunya

Des del llançament de *infoPAP* núm. 2 fins al tancament de l'edició d'aquest *infoPAP* núm. 3, un total de 5 municipis més han implantat el sistema de recollida selectiva Porta a Porta:

- **Santa Maria d'Oló** (Bages).
29/05/2009, 1.089 habitants
PAP 4 fraccions (FORM, P-C, E i RESTA)
- **Tagamanent** (Vallès Oriental).
28/06/2009, 303 habitants
PAP 3 fraccions (FORM, Multiproducte i RESTA)
- **Cabaces** (Priorat).
20/07/2009, 342 habitants
PAP 3 fraccions (FORM, V i RESTA)
- **Sant Pol de Mar** (Maresme).
16/09/2009, 3.926 habitants
PAP 2 fraccions (FORM i RESTA)
- **Verdú** (Urgell).
02/11/2009, 1.028 habitants
PAP 5 fraccions (FORM, V, P-C, E i RESTA)

A Catalunya ja hi ha 86 municipis que han optat pel PORTA A PORTA!. A gairebé la meitat de comarques catalanes hi ha un o més municipis que han implantat la recollida Porta a Porta.

Comarca	Nombre de Municipis PAP
Alt Camp	11
Alt Empordà	2
Alt Penedès	2
Bages	2
Baix Camp	1
Baix Llobregat	1
Baix Penedès	1
Gironès	1
Maresme	6
Osona	12
Priorat	10
Ribera d'Ebre	6
Ripollès	1
Segarra	4
Segrià	1
Selva	2
Tarragonès	1
Terra Alta	10
Urgell	1
Vallès Occidental	2
Vallès Oriental	9
Total	86

Més enllà del PAP a .....ARGENTONA

Argentona vol fer un pas endavant en la recollida selectiva i ara vol bonificar els veïns que més esforços facin per separar les escombraries. Tot i que el nou sistema no es posarà en funcionament fins l'1 de febrer de l'any 2010, des del passat 22 d'octubre de 2009 ja hi ha en marxa una prova pilot pionera a Catalunya.

Si bé el model actual de recollir la brossa porta a porta no canvia, sí que ho farà la manera de pagament, ja que la taxa

es dividirà en dues parts: una de fixa d'uns 95 euros i una altra de variable en funció del que es recicli. La filosofia de la nova taxa pretén, a més de reduir la generació de residus, aconseguir que les llars que més reciclen paguin menys rebut de la brossa, a diferència del que passa ara, en què tothom abona una quantitat fixa anual d'uns 150 euros.

La part variable de la taxa dependrà del nombre de bosses estandarditzades que els

veïns comprin per a posar-hi els envasos i el rebuig. D'aquesta manera, quantes més bosses es comprin i, per tant, menys es recicli, l'import a pagar serà més gran. La bossa del rebuig costarà 0,65 cèntims la unitat i la dels envasos, 0,35 cèntims. Des del 22 d'octubre fins a finals d'any, les bosses són distribuïdes gratuïtament per l'ajuntament. A partir del gener, quan entri en vigor la normativa, s'hauran d'adquirir als establiments col·laboradors de la vila.

Jornada "Qui assumeix realment els costos dels envasos?"

El dimarts 29 de setembre va tenir lloc a Barcelona la Jornada "Qui assumeix realment els costos dels envasos?", organitzada per la FPRC (Fundació Catalana per a la Prevenció de Residus i el Consum Responsable).

Josep Maria Tost, President de l'Associació de Municipis Catalans per a la Recollida Selectiva Porta a Porta va participar a la taula rodona d'aquest acte, juntament amb diferents representants d'ens locals catalans, l'ARC, EMSHTR, CEP-

EdC, FMC, ACM, per a debatre sobre l'actual model de gestió dels residus d'envasos.

En el debat va quedar palès que l'actual model de gestió d'envasos i embalatges no és eficaç, i que la major part dels costos recauen sobre els municipis. A més, es va coincidir que gran part dels residus d'envasos van a parar a tractaments finalistes. Entre les propostes que van sorgir cal destacar:

1) la necessitat de modificar l'actual llei d'envasos i de

residus d'envasos (LERE) i si això no fos possible impulsar una normativa pròpia per a Catalunya,

2) que els SIG haurien d'assumir el cost total de gestió dels envasos i que caldria incloure tots els envasos.

3) que com a eina eficaç per a la gestió caldria introduir sistemes de dipòsit i retorn d'envasos (SDDR), ja que s'ha demostrat que es tracta de sistemes que ajuden a la prevenció dels residus.

El PAP a.....SANT SADURNÍ D'ANOIA

Sant Sadurní d'Anoia, amb uns 12000 habitants, urbanísticament ordenat sense grans aglomeracions d'habitatges, va iniciar al 2005 la recollida PAP de dos fraccions: FORM i rebuig; el canvi en relació a la recuperació va ser espectacular, varem passar del 27 % al 75 %, gairebé de la nit al dia. Tot això amb una ampla acceptació per part de la ciutadania vers el nou sistema de recollida.

Naturalment, des de l'ajuntament i amb l'ajuda de la Mancomunitat Penedès Garraf s'ha fet un gran esforç per explicar

el motiu d'aquest canvi de concepte, explicar que solucions fàcils com els contenidors soterrats no són la solució per augmentar la quantitat de materials reciclats, que els costos al final no són més alts que en la recollida convencional, la necessitat de canviar hàbits, etc. L'any 2008 hem aconseguit recuperar més del 80 % i hem considerat que havia arribat el moment apropiat per proposar una ampliació en la recollida porta a porta. Per això des del juny del 2009 hem ampliat el porta a porta, afegint-hi el paper i cartró i els envasos.

Considerem que és molt important per qualsevol municipi explicar els canvis, especialment quan aquests suposen una intervenció directa dels ciutadans, així com escoltar les recomanacions i suggeriments que millorin els processos. Per tant estem disposat a duplicar esforços argumentant les raons de la proposta i millorar la seva implementació amb les aportacions rebudes de part del veïnat. Estem, una vegada més, molt contents amb els resultats, amb el compromís i la responsabilitat que han demostrat els vilatans amb la ampliació del sistema.

Sant Sadurní d'Anoia ha ampliat la recollida porta a porta a 4 fraccions: FORM, Rebuig, Paper-Cartró i Envasos.

PAP o no PAP... aquesta és la qüestió

A Canet de Mar vam iniciar la recollida porta a porta (de 4 fraccions) el maig de 2005, assolint des de la primera setmana els 3 grans objectius que ens plantejàvem: complir la llei, estabilitzar el balanç econòmic de la gestió de la brossa i millorar la gestió sostenible dels residus (superant el 60% de recollida selectiva).

El PaP ens ha permès implantar, a finals del 2007, el projecte de la recollida de la Fracció Vegetal. Amb dos objec-

tius ben clars: augmentar la quantitat i la qualitat de la FV recollida selectivament.

Es van adquirir 2.000 saques, dissenyades per aquesta finalitat, i es va editar material de sensibilització. El funcionament és ben senzill: quan es tracta de fracció vegetal de dimensions petites, cal treure la saca al costat del cubell de les restes de menjar el dia de recollida de la FORM (4 dies) i quan es tracta de material gran, cal dur-ho a la deixalleria. Gràcies

[Fracció Vegetal]

al PaP la recollida de la Fracció Vegetal no ha provocat cap modificació en el servei.

Resultats: s'ha contribuït a reduir el % d'impropis de la FORM del 10,85% de mitjana el 2006, al 5,26% el 2008 i pel que portem de 2009 al 3,09%; i s'ha mantingut els 300 gr. per habitant i dia de recollida de la FORM, tot i la baixada general de producció de residus. Per la seva banda, la ciutadania ha valorat molt satisfactòriament la seva utilitat pràctica.

Gràcies al PaP i a la introducció d'unes saques, Canet de Mar ha estat capaç de resoldre la problemàtica de la fracció vegetal.

Ja en tenim el PAP ben ple...

El mes de juny de 2009 es van produir alguns canvis en els criteris de retorn del cànon. Des de la creació del cànon de residus un dels conceptes de cobrament del retorn ha estat la "Recollida de matèria orgànica" (actualment 8,5 €/t) a la qual s'aplica un coeficient multiplicador en funció del nivell d'impropis present en aquesta fracció. La taula adjunta presenta els coeficients abans i després de la darrera modificació. L'Associació de Municipis Catalans per a la Recollida Selectiva Porta a Porta considera

Impropis a la FORM	0<=%? 5	5<=%? 10	10<=%? 15	15<=%? 20	20<=%? 25	%>25
Coefficient abans	3	2	1,5	1	0,5	0,2
Coefficient després	2	1,5	1,2	1	0,1	0
Diferència (%)	-33,33%	-25%	-20%	0%	-80%	-100%

positiva la desaparició del retorn per a FORM amb una presència d'impropis superior al 25%, així com la reducció del retorn per a FORM amb un percentatge d'impropis entre 20 i 25%, però considerem molt negatiu que per a la resta de categories d'impropis s'hagin aplicat uns percentatges de reducció contraris als criteris que s'haurien de seguir si es desitja afavorir materials de qualitat. Per sota del 20%

d'impropis, en totes les categories s'han aplicat retallades majors sobre el coeficient com menor és la presència d'impropis. Aquest fet no estimula la recollida selectiva de FORM de qualitat i desafavoreix especialment els municipis amb recollida selectiva porta a porta, que són els que en general assoleixen uns menors nivells d'impropis. Considerem imprescindible una rectificació!

Amb quina lògica es modifiquen els criteris de retorn del cànon? Considerem imprescindible una rectificació!

Ens Locals Membres de Dret

- Ajuntament de Tiana
- Ajuntament de Tona
- Ajuntament de Riudecanyes
- Ajuntament de Balenyà
- Mancomunitat Intermunicipal Voluntària La Plana
- Ajuntament de Lliçà de Vall
- Ajuntament de Sant Antoni de Vilamajor
- Ajuntament de Sant Feliu de Codines
- Ajuntament d'Artesa de Lleida
- Ajuntament de Taradell
- Ajuntament de Martorelles
- Ajuntament d'Argentona
- Ajuntament de Sant Sadurn d'Anoia
- Ajuntament d'Olerdola
- Ajuntament d'Arenys de Munt
- Ajuntament de Canet de Mar
- Ajuntament de Santa Eulàlia de Ronçana
- Consorci per a la Gestió dels Residus Municipals de les Comarques de la Ribera d'Ebre, Priorat, Terra Alta
- Ajuntament de Palau-Solità i Plegamans

A PORTA tancada

Dèiem a la Presentació d'aquest infoPAP núm. 3 que l'any 2009 va ser molt productiu. Prova d'això, cal destacar en primer lloc la posada en marxa abans de l'estiu i el manteniment actualitzat del web www.portaaporta.cat, que entre els mesos d'agost a octubre del 2009 va rebre un total de 17.590 visites.

També considerem important assenyalar el paper destacat del butlletí periòdic informatiu **infoPAP**, de distribució general, com a medi de divulgació proper i quotidià del porta a porta al nostre país, i més

recentment l'edició de la **Guia pràctica per a la recollida porta a porta en municipis de fins a 5.000 habitants**, l'eina pensada per a aquells municipis, que ara o potser més endavant, tinguin pensat d'implantar la recollida selectiva porta a porta.

Però l'Associació de Municipis Catalans per a la Recollida Selectiva Porta a Porta, encara vol anar més enllà, vol travessar fronteres; per això, amb l'afany i convenciment que les recollides porta a porta són i poden ser, sens dubte, una bona opció de gestió de resi-

du, aquí i arreu, l'Associació està finalitzant la redacció del "**Manual de Recogida Puerta a Puerta**", que no deixa de ser l'adaptació, actualització i traducció a l'espanyol del **Manual Municipal de Recollida Selectiva Porta a Porta a Catalunya**, al qual s'han incorporat, a més a més, experiències de recollida selectiva porta a porta d'altres localitats de les Illes Balears i d'Euskadi, que es van inspirar en diverses experiències catalanes. Aquest projecte ha estat subvencionat per l'ARC i podria veure la llum a principis o mitjans de l'any 2010.

infoPAP respon

- **Realment existeix la migració de residus en la recollida selectiva porta a porta?**
- Un del problemes que es planteja molts municipis en el moment d'implantar una recollida selectiva porta a porta és la migració dels residus. Però realment aquesta és prou significativa? Analitzant la generació de residus abans i després de la implantació d'aquest sistema, s'observa un percentatge mig de disminució del 11,94% i superior al 20% si s'ha implantat a més el pagament per generació. Aquesta reducció es dona per diverses causes: a) La desaparició dels contenidors al carrer fa que els deixin de fer servir usuaris com petits industrials, jardineros, grans generadors de runa, etc. b) Existeix una reducció deguda al canvi d'hàbits en la població. c) També, un petit percentatge de població que no està d'acord amb el porta a porta, per evitar fer la separació en origen i seguir els horaris de recollida, se'ls en dur als pobles veïns. Per tant, és cert que la migració de residus existeix i ha existit sempre, fins i tot en municipis amb recollida porta a porta sovint es troben en les àrees d'emergència residus d'altres pobles. Ara bé, és l'última causa en importància quantitativa. La recollida porta a porta la podem veure també com un efectiu instrument de prevenció dels residus.

20 Agenda

Jornada. Jornades Tècniques de Debat "L'Escalfament Global. Incineració de Residus, Solució o Problema?"

Lloc. Centre d'Art Santa Mònica de Barcelona i Sala d'Actes de l'Edifici Vèrtex Campus Nord de la UPC de Barcelona

Data i Hora. 30 Gener 2010 i 1 Febrer 2010. 9:00 h a 14:15 h

Organitzen. CEPA i Ecologistes de Catalunya

Coorganitzen. CAPS, Plataforma Cívica per la Reducció de Residus, Universitat Politècnica de Catalunya, GAIA.

Destinatari. Plataformes de defensa del territori i contra la incineració, entitats veïnals i ecologistes, entitats de protecció de la salut, de pagesos, organitzacions i entitats de caire social i civil, sindicats, estudiants, responsables tècnics i polítics municipals, comarcals, de mancomunitats o consorcis, ens locals i administracions amb competències de residus, docents, estudiants...

@ A la xarxa

El municipi de Vilassar de Mar (18.900 hab.) va implantar l'any 2003 la recollida selectiva PAP, assolint molt bons resultats. L'any 2007 l'ajuntament de Vilassar de Mar va decidir deixar de fer la recollida porta a porta. Ara fa 3 anys, el 27 de novembre de 2007, un grup de ciutadans de Vilassar de Mar van constituir la **Plataforma en defensa del PAP** que disposa del bloc "**En defensa del PAP**". Entreu-hi. Sobren les paraules!